

هنوز فاصله بین صنعت و کشاورزی در تولید روغن زیاد است

ظرفیت بالای روغن کشتی و تولید ناچیز دانه های روغنی

امروزه توانمندی های صنعت روغن کشتی و روغن نباتی در عرصه اقتصاد کشور، بر کسی پوشیده نیست. ظرفیت بالغ بر ۳ میلیون تن روغن کشتی از دانه های روغنی و ۲ میلیون تن تصفیه روغن با حجم عظیم سرمایه گذاری ریالی و ارزی همراه بوده است.

گردش مالی این صنعت در سال و میزان اشتغال مستقیم و غیر مستقیمی که به واسطه عملکرد این صنعت در کشور ایجاد شده رقم قابل ملاحظه ای را در اقتصاد کشور به خود اختصاص داده است. نزدیک ۱ میلیارد دلار واردات روغن خام، دانه های روغنی و سایر مواد اولیه مورد مصرف در فرآوری و بسته بندی، فروش بیش از ۱۷ هزار میلیارد ریال روغن خام، کنجاله و روغن تولیدی، ۲ هزار میلیارد ریال خرید تضمینی دانه های روغنی، پرداخت بیش از ۴۰۰ میلیارد ریال حقوق و دستمزد نزدیک به ۱۰ هزار پرسنل فعال در صنعت، همه بیانگر حجم مالی نزدیک به ۳۰ هزار میلیارد ریال نقدینگی در این صنعت است.

در این راستا تولیدکنندگان و دست اندرکاران بخش در مرداد امسال اقدام به برگزاری دومین سمینار علمی- کاربردی دانه های روغنی و روغن نباتی نمودند.

درصد به حدود ۲۰ درصد رسیده. متأسفانه محتوی اسید چرب ترانس متوسط روغن تولیدی برخی از کارخانجات حدود ۲۷ درصد است و وزارت بهداشت با کنترل شدید از ورود این روغن ها به بازار جلوگیری خواهد نمود.

در ادامه دکتر توکلی، رییس مرکز پژوهش های مجلس گفت: بین تولید و مصرف روغن نباتی در کشور فاصله زیادی وجود دارد. واردات روغن در طول ۴۵ سال اخیر ۱۰۰ برابر شده و ضریب خودکفایی در این بخش حدود ۱۴/۳ درصد است.

وی گفت: در زمینه تولید روغن با سه مقوله کشاورزی، صنعت و بازرگانی روبه رو هستیم. خلاء بین تولید و ظرفیت های موجود را می توان از طریق کشت کلزا جبران نمود که با اجرای طرح خودکفایی و تکمیل این ظرفیت ها میزان تولید دانه های روغنی را به ۳/۸ میلیون تن رساند.

همچنین دکتر قره خانی، عضو کمیسیون کشاورزی مجلس گفت: توجه به مقوله روغن نباتی و صنایع جانبی آن بدون توجه به کشت دانه های روغنی امکان پذیر نیست. متأسفانه اخیراً شاهد بودیم، شرکت توسعه و کشت دانه های روغنی که در این زمینه بسیار فعال بوده با چالش جدی مواجه شده است. عامل اصلی این چالش فراموش کردن کشاورزان به عنوان عامل اصلی تولید در این بخش است. به عبارتی سرنوشت کارخانجات پنبه پاک کنی در انتظار آنهاست. وی در پایان گفت: اگر بخواهیم توسعه پایدار در این زمینه داشته باشیم و کشور را از تهدیدات خارجی ناشی از واردات مصون نگه داریم باید دولت توجه ویژه ای به این بخش داشته باشد.

نشان از عزم و اراده جدی دولت در راه رسیدن به خوداتکایی در زمینه دانه های روغنی خام دارد.

وی گفت: موضوعی که در دو سال اخیر متأسفانه در صنعت روغن کشتی کمتر از سوی دولت مورد توجه قرار گرفته است، حذف یکباره تعرفه کنجاله وارداتی بنا به شرایط قیمتی مرغ و تخم مرغ در بازار بود که سبب شد تا سرمایه گذاری های صورت

گرفته در این صنعت با چالش جدی روبه رو شود. در ادامه دکتر رسول دیناروند، معاون غذا و داروی وزارت بهداشت گفت: تولید و مصرف روغن از دو بعد قابل توجه است. اول از نظر تولید که در این زمینه تلاش هایی صورت گرفته ولی هنوز وابستگی به واردات وجود دارد که امیدواریم با اجرای طرح، وابستگی کم شود. بحث دوم در این زمینه بحث سلامتی و ارتباط آن با روغن مصرفی مردم از دیدگاه وزارت بهداشت است. وی گفت: اگر چه آمار مصرف روغن در کشور خیلی بالا نیست، اما مشکل اصلی در این زمینه نوع روغن مصرفی است. هنوز سهم بالایی از روغن مصرفی در کشور (حدود ۶۰ درصد) را روغن جامد تشکیل می دهد. برنامه ریزی وزارت بهداشت در راستای کاهش مصرف روغن جامد و جایگزینی آن با روغن های مایع و مفید (نظیر زیتون) و کاهش میزان اسیدهای چرب ترانس متوسط در روغن جامد است.

وی با اشاره به اثرات زیانبار اسیدهای چرب ترانس متوسط گفت: با پیگیری های وزارت بهداشت و موسسه استاندارد، میزان این اسید چرب از ۳۵

مهندس ابوالحسن خلیلی، دبیر سمینار گفت: در راستای طرح تولید دانه های روغنی، تامین نهاده های طرح از عمده مسایلی بود که اگر با اتخاذ یک سیاست اصولی طراحی و مهندسی نمی گردید به طور حتم با چالش روبه رو می شد. با توجه به جوان بودن صنعت توسعه کلزا در کشور، تامین بذر از جمله موارد مهمی بود که در سال های آغازین طرح از جایگاه ویژه ای برخوردار گردید.

وی گفت: حفظ جایگاه تولید حدود ۵ هزار تن بذر کلزا، تامین حدود ۴-۵ هزار تن بذر سویا از جمله دغدغه های مسوولین توسعه طرح بذر خواهد بود و تولید حدود ۶۰۰ هزار تن دانه روغنی در کشور اگر چه مطلوب است، اما با ظرفیت ۳ میلیون تنی کارخانجات روغن کشتی فاصله زیاد بین کشاورزی و صنعت روغن کشتی نمایان می شود.

خلیلی افزود: هر چند که تولید بیش از ۳۰۰ هزار تن دانه روغنی کلزا برای دو سال پیاپی، خرید تضمینی و پرداخت به موقع وجه محصول کشاورزان از سوی سازمان تعاون روستایی به عنوان دستگاه مباشر دولتی،